

Čebelarstva zveza Slovenije
Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica

Upravni odbor Čebelarstva zveze Slovenije je na svoji 3. pisni seji dne 26.05.2014 s sklepom številka 132 sprejel

PRAVILNIK O SENZORIČNEM OCENJEVANJU MEDU

1. člen

Čebelarstva zveza Slovenije (v nadaljevanju: ČZS) s tem pravilnikom določa senzorično ocenjevanje medu podprto z obveznimi meritvami. Med, ki se ocenjuje, mora biti pridelan v skladu z vsemi veljavnimi predpisi, ki urejajo področje medu. Organizatorji ocenjevanj, ki želijo imeti priznane rezultate na nivoju ČZS, morajo poleg ostalih določil tega pravilnika izpolnjevati tudi zahteve iz 13. člena tega Pravilnika.

2. člen

(kategorije senzoričnih ocenjevanj)

Ocenjevanje medu je razdeljeno na več kategorij glede na udeležbo vzorcev na ocenjevanju. Kategorije so naslednje: lokalno, slovensko in mednarodno senzorično ocenjevanje ter senzorično ocenjevanje za izbor državnega prvaka (v nadaljevanju državno ocenjevanje).

3. člen

(lokalno senzorično ocenjevanje medu)

Lokalno senzorično ocenjevanje medu organizira ČD in se izvaja na območju le enega čebelarstva društva na katerem sodelujejo le člani ČD prireditelja.

4. člen

(slovensko senzorično ocenjevanje medu)

Slovensko senzorično ocenjevanje medu je ocenjevanje na katerem sodelujejo slovenski vzorci medu. Morebitni tuji vzorci medu lahko sodelujejo le izven konkurence.

5. člen

(mednarodno senzorično ocenjevanje medu)

Mednarodno senzorično ocenjevanje medu, kjer sodelujejo poleg domačih čebelarjev tudi čebelarji iz drugih držav. Vzorce medu iz drugih držav, ki po botaničnem izvoru ne sodijo med vrste medu, značilne za Slovenijo, se vodi in ocenjuje ločeno. Na mednarodnem ocenjevanju morajo biti zastopane vsaj tri države, iz tujine pa mora prispeti na ocenjevanje najmanj 15 % vzorcev. Da dobi ocenjevanje kategorijo mednarodnega ocenjevanja, je potrebno imeti minimalno 100 vzorcev na ocenjevanju.

6.

7. len

V primeru, da se izkaže, da razpisano ocenjevanje ne dosega pogojev za izvedbo razpisanega nivoja tekmovanja, se ga pred izvedbo ustrezno prekategoriizira.

8. člen (državno senzorično ocenjevanje medu)

Državno senzorično ocenjevanje medu se izvaja na nivoju države. Komisija za ocenjevanje in uporabo čebeljih pridelkov letno predlaga UO ČZS izvajalca državnega ocenjevanja medu. Na državnem senzoričnem ocenjevanju medu sodelujejo vzorci slovenskega medu, ki so bili najboljše ocenjeni na slovenskih in mednarodnih ocenjevanjih.

Na državnem senzoričnem ocenjevanju medu lahko sodelujejo vzorci, ki so na slovenskih in mednarodnih ocenjevanjih bili najboljše ocenjeni v skupini najmanj sedmih vzorcev medu iste vrste (dosežen naziv: prvak vrste). Na državnem ocenjevanju lahko sodeluje tudi vzorec, ki je bil najboljše ocenjen v skupini manj kot 7 vzorcev in je dosegel najmanj 31 točk.

Na državnem ocenjevanju se izbere državnega prvaka posamezne vrste, če so v isti kategoriji vsaj trije vzorci.

Prve tri vzorce se na državnem ocenjevanju medu razvrsti od prvega do tretjega mesta.

V primeru uvrstitve na državno ocenjevanje dveh vzorcev istega čebelarja z enakim lotom se ocenjuje en lot/vzorec.

8. člen

Ocenjevanje medu je javna prireditev, na kateri imajo pravico sodelovati vzorci medu, glede na kategorijo ocenjevanja.

9. člen

Vzorci medu se na ocenjevanju razvrstijo po botaničnem izvoru glede na deklaracijo lastnika vzorca.

10. člen

Vzorci morajo biti oddani v steklenih kozarcih z neto maso minimalno 450 g.

Za en vzorec sta potrebna dva kozarca istega medu, istega lota.

Prvi kozarec služi dotičnemu ocenjevanju, drugi je arhivski vzorec in se ga usmeri v primeru prvaka vrste na državno senzorično ocenjevanje. V primeru državnega ocenjevanja je lastnik najboljše ocenjenega slovenskega vzorca medu v posamezni vrsti dolžan zagotoviti še dodatnih 5 kg tega medu (za dodatne analize in za protokolarne in promocijske namene).

11. člen

Vzorec, ki se daje na ocenjevanje, mora biti v ustrezni embalaži in označen v skladu z veljavno zakonodajo. Ob oddaji mora biti podana izjava lastnika vzorca iz priloge tega Pravilnika.

12. člen

ČZS v najkasneje v junijski št. SČ objavi razpis za izvajalce slovenskih in mednarodnih ocenjevanj po tem pravilniku. Prijava izvajalcev je pogoj za sodelovanje na državnem senzoričnem ocenjevanju medu.

V julijski-avgustovski številki SČ in spletni strani ČZS se brezplačno objavi seznam izvajalcev senzoričnih ocenjevanj po tem Pravilniku v dotičnem letu. Ostale objave v glasilu SČ so plačljive.

13. člen

Čebelarstva zveza Slovenije predlaga organizatorjem ocenjevanja strokovnjake s področja ocenjevanja medu. Imena strokovnjakov in preskuševalcev objavi enkrat letno v Slovenskem čebelarju ali na uradni spletni strani ČZS.

Organizator mora za priznanje rezultatov ocenjevanja ČZS predložiti seznam preskuševalcev, članov in predsednika senzorične komisije, ki mora v svoji sestavi imeti za:

- lokalno ocenjevanje medu: vsaj enega strokovnjaka z ustrežno visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo s tega področja, ostali člani pa so verificirani preskuševalci medu z veljavno licenco;

- slovensko ocenjevanje medu: vsaj dva strokovnjaka z ustrežno visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo s tega področja, ostali člani pa so verificirani preskuševalci medu z veljavno licenco;

- mednarodno ocenjevanje medu: vsaj enega strokovnjaka z ustrežno podiplomsko izobrazbo in vsaj dva strokovnjaka z ustrežno visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo s tega področja, med katerimi je vsaj en tuji strokovnjak, ostali člani pa so verificirani preskuševalci medu z veljavno licenco.

- državno ocenjevanje medu: vsaj enega strokovnjaka z ustrežno podiplomsko izobrazbo, vsaj dva strokovnjaka z ustrežno visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo s tega področja, ostali člani pa so verificirani preskuševalci medu z veljavno licenco.

14. člen

(sestava komisij)

Organizator imenuje za vsako ocenjevanje posebej najmanj tri člansko komisijo za prevzem, številčenje vzorcev in pripravo seznama (v nadaljevanju komisija za prevzem). Organizator imenuje komisijo za pripravo vzorcev z meritvami vode in električne prevodnosti (komisija za meritve) ter senzorično komisijo, ki šteje od tri do šest članov. Tem komisijam je v pomoč poljubno število prinašalcev vzorcev in zapisnikar. Člani ocenjevalne senzorične komisije ne smejo biti člani komisije za številčenje vzorcev in pripravo seznama; isto velja tudi za zapisnikarja.

Če je na mednarodnem senzoričnem ocenjevanju več kakor ena komisija, predsednik ne ocenjuje, ravno tako predsednik ne ocenjuje na državnem ocenjevanju, razen ob njegovem predhodnem soglasju.

Če istočasno ocenjuje več komisij, jih lahko vodi isti predsednik.

15. člen

Za pripravo ocenjevanja prevzame komisija za prevzem v določenem času in na določenem kraju vse vzorce, ki so bili prineseni ali so prispeli po pošti. Če vzorcu ni priložena izjava iz 11. člena tega pravilnika in priloge ali je pomanjkljivo izpolnjena se vzorec izloči iz ocenjevanja.

16. člen

Pri prevzemu vzorcev opravi komisija za prevzem naslednja dela:

- Po zaključenem sprejemanju vzorcev opravi, na podlagi deklaracij na nalepkah razvrstitev medu po vrstah,
- Za tem komisija za prevzem vpiše vzorce v računalniški program, ki jim določi naključno izbrano kodo, s katero se vzorec označi.
- Vzorec medu za ocenjevanje se prelije v 2 nova čista kozarca, ki se označita z identično naključno kodo, ki jo je določil računalniški program. Od tega je vzorec v enem kozarcu namenjen za izvajanje meritev in v drugem za senzorično ocenjevanje. Ves postopek prelivanja vzorcev in embalaža, ki se jo uporabi, na noben način ne sme spremeniti izvornih lastnosti vzorca.
- Istočasno z vpisom v seznam in kodiranjem se preveri skladnost pakiranja ter označevanja vzorca skladno z veljavno zakonodajo in zunanji izgled vzorca. Če sta označenost in izgled vzorca ustrezna, mu komisija za prevzem dodeli 1 točko.
- Zahteva se nova steklena embalaža in novi pokrovi. Kozarec naj ima prostornino 370 ml in premer grla 66 mm. Napolnjen naj bo od 1/2 do največ 2/3 prostornine.
- Na ocenjevanje je potrebno poslati le utekočinjene vzorce medu. Morebitne kristalizirane vzorce je potrebno od 48 do 24 ur pred pričetkom meritev utekočiniti v komori, v kateri je zagotovljeno kroženje toplega zraka in uravnavanje temperature, da temperatura medu ne preseže 40 °C.
- Pripravljene in kodirane kozarce za izvedbo meritev, skupaj s seznamom brez imen, komisija za prevzem izroči komisiji za meritve.
- Po prejemu rezultatov meritev z njimi dopolni seznam.
- Komisija za prevzem za vsak vzorec in vsakega preskuševalca izdelava obrazec za ocenjevanje, ki vsebuje kodo vzorca in podatke o vrsti medu ter vsebnosti vode in električni prevodnosti.
- Po zaključku meritev in izpisa ocenjevalnih listov predsednik komisije za prevzem s šifro zaklene računalniški program in šifro izroči predsedniku senzorične komisije v zaprti ovojnici tako, da šifra ni vidna.

Pred izvedbo ocenjevanja komisija za prevzem pripravi prostor za ocenjevanje in razmesti vzorce s pripadajočimi ocenjevalnimi lističi. Prostor za senzorično ocenjevanje mora biti primerno osvetljen in zračen, temperatura zraka v prostoru naj bo med 20 in 22 °C. V času priprave in razmeščanja vzorcev medu za ocenjevanje smejo biti v prostoru, kjer se bo izvajalo razmeščanje le člani komisije za prevzem.

17. člen

Opravila komisije za meritve:

- Komisija za meritve opravi potrebne meritve vsebnosti vode in električne prevodnosti.
- Na podlagi rezultatov opravljenih meritev izdelava predlog senzorični komisiji za izločitev tistih vzorcev, pri katerih izmerjene vrednosti niso skladne s tem Pravilnikom in Pravilnikom o medu (Uradni list RS 4/11).

- Najkasneje 24 ur pred pričetkom ocenjevanja morajo biti vsi vzorci za senzorično ocenjevanje posamično razpostavljeni in shranjeni na sobni temperaturi (20 °C).
- Komisija za meritve izdela en izvod seznama vzorcev po vrstah medu s kodami in rezultati meritev, ki ne sme vsebovati podatkov o lastniku vzorca. Preda ga predsedniku senzorične komisije pred začetkom ocenjevanja. Računalniški program za izvedbo ocenjevanja mora biti izdelan v skladu z določili tega pravilnika in mora zagotavljati anonimnost vzorcev med senzoričnim ocenjevanjem. Komisija za meritve pripravi za vse vrste medu na ocenjevanju vzorce za usklajevanje kriterijev ocenjevanja. Želeno je, da imajo ti vzorci dobro izražene senzorične lastnosti svoje vrste.

18. člen

Ko komisija za meritve zapusti prostor, ga je potrebno zakleniti. Neposredno pred pričetkom ocenjevanja zadolženi član komisije preda ključ prostora z vzorci predsedniku senzorične komisije. Istočasno mu izroči seznam vzorcev brez podatkov o lastnikih vzorcev in zapečateno kuverto s šifro za dostop do imenskega seznama. Koda za razkrivanje podatkov o lastnikih vzorcev se ne sme uporabiti do zaključka senzoričnega ocenjevanja.

19. člen

V kolikor se udeležujejo ocenjevanja medu člani komisije za senzorično ocenjevanje s svojimi vzorci, potem senzorična komisija, v kateri sodelujejo, ne ocenjuje tiste vrste medu, v kateri so prijavi svoj vzorec. O tem je organizator ocenjevanja dolžan obvestiti predsednika senzorične komisije.

20. člen

Naloge senzorične komisije na ocenjevanju:

- Senzorična komisija lahko prične z delom takrat, ko so prisotni vsi njeni člani – preskuševalci.
- Pred pričetkom ocenjevanja vsake vrste medu opravijo preskuševalci uskladitev kriterijev in poskusno ocenijo za ta namen posebej pripravljene vzorce. Uskladitev izvedejo za vse senzorične lastnosti, ki se ocenjujejo.
- Če zapisnikar med ocenjevanjem ugotovi, da se končne ocene preskuševalcev pri posameznem vzorcu med seboj razlikujejo za več kot tri točke, obvesti predsednika komisije, ki izvede ponovno ocenjevanje tega vzorca.
- Preskuševalci morajo svoje delo opraviti vestno in pošteno.
- Preskuševalci morajo za vsako preskušanje vzorcev medu zamenjati žličko.
- Preskuševalci sproti oddajajo izpolnjene in podpisane obrazce, ki jih dobijo skupaj z vzorcem.

Dolžnosti organizatorja ocenjevanja:

- Zagotovi splošne pogoje za izvedbo senzoričnega ocenjevanja v skladu s 17. členom tega pravilnika. V kolikor organizator ne more zagotoviti vseh predpisanih pogojev iz 17. člena tega pravilnika se dogovori s predsednikom senzorične komisije o minimalnih zahtevah za izvedbo senzoričnega ocenjevanja.
- Zagotavlja nemoteno delo komisiji.
- Poskrbi, da so v času ocenjevanja medu v prostoru, kjer poteka ocenjevanje, le člani senzorične komisije, zapisnikar in osebe, ki prinašajo vzorce medu.

- Zagotovi, da ima vsak preskuševalec pri ocenjevanju medu na mizi steklenico z vodo, kozarec, potrebno število žličk (za vsako preskušanje vzorca medu svežo žličko), koščke belega kruha in jabolk ter posodo za rabljene žličke.
- V primeru, ko organizator ocenjevanja med ocenjevanjem dovoli v prostor vstop novinarjem, se o primernem času za to dogovori s predsednikom ocenjevalne komisije, da s tem ne bi motili dela preskuševalcev.

21. člen

Potek in kriteriji ocenjevanja:

Priporoča se, da posamezni preskuševalec lahko na dan oceni do 75 vzorcev medu. V primeru večjega števila vzorcev pa lahko tudi večje število v dogovoru s predsednikom senzorične komisije.

Prinašalec prinese vzorec skupaj z obrazcem najprej prvemu preskuševalcu. Ta ga oceni, vpiše oceno ter vrne podpisan obrazec in vzorec prinašalcu. Prinašalec ponovi ta postopek pri vseh preskuševalcih in po končanem ocenjevanju odnese vzorec ter odda vse obrazce zapisnikarju.

- Preskuševalec medu samostojno oceni videz, vonj, okus, aromo in pravilnost vrste medu vsakega vzorca .
- Preskuševalci pri ocenjevanju lahko uporabijo tudi 0,5 točke.

Potek ocenjevanja na lokalnih, slovenskih in mednarodnih ocenjevanjih: Ocenjevanje videza je razdeljeno na:

ocenjevanje čistosti: od 1 do 3 točke
 ocenjevanje barve: od 1 do 4 točke
 ocenjevanje bistrosti: od 1 do 3 točke

Minimalni seštevek točk pri skupni oceni videza je 3 točke in maksimalni 10 točk.

Ocenjevanje vonja: od 1 do 5 točk
Ocenjevanje okusa: od 1 do 5 točk

Ocenjevanje arome je razdeljeno na:

- ocenjevanje vrstne značilnosti: od 1 do 6 točk
- ocenjevanje obstojnosti arome: od 1 do 4 točke

Minimalni seštevek točk pri skupni oceni arome je 2 točki in maksimalni 10 točk.

Potek ocenjevanja na državnem ocenjevanju:

Na državnem ocenjevanju poteka celotno ocenjevanje po metodi razvrščanja vzorcev medu od slabšega k boljšemu glede na vrstno značilne senzorične lastnosti. V ta namen se formira razširjena komisija, z vsaj 7 preskuševalci v kateri vsak preskuševalec individualno razvrsti vzorce. V primeru enake ocene med več vzorci se da prednost vzorcu, ki je večkrat razvrščen na višje mesto. V primeru enake ponovne razvrstitve na isto mesto se vzorca ponovno ocenita, tako da se ju prekodira in ponovno ocenjuje s sistemom dajanja prednosti glede najbolj tipičnih senzoričnih lastnosti ocenjevane vrste medu.

Ocenjevanje vsebnosti vode v vzorcu

Vsebnost vode se ocenjuje na intervalu od 13,0 % in 18,6 % s korakom po 0,025 točke za posamezno desetinko odstotka vode. Vzorec medu, ki vsebuje 18,6 % vode dobi 0 točk, vzorec z vsebnostjo vode 13,0 % pa 1,4 točke. Točkovanje izvede program sam in ga prišteje skupni oceni.

Vrsta medu

Senzorično ocenjevanje se izvede v kategorijah medu, ki so opisane in značilne za našo državo. Vsako leto ČZS z razpisom ocenjevanja razpiše katere kategorije se v dotičnem letu lahko ocenjuje. Seznam pridobimo na Biotehniški fakulteti.

Vzorec medu se ocenjuje v tisti vrsti kot jo je določil lastnik vzorca.

Če komisija za meritve na podlagi električne prevodnosti ugotovi, da vzorec nima pravilno označene vrste se o tej ugotovitvi obvesti lastnika vzorca, ki se odloči kako bo vzorec označil glede na izvor (cvetlični, gozdni izvor).

Ocenjevalna komisija nato na osnovi senzorične ocene in električne prevodnosti oceni vzorec medu v tisti vrsti kot jo je dokončno določil lastnik vzorca. V primeru, da je senzorična komisija mnenja, da je vzorec napačno označen, se lastniku vzorca v obvestilo o rezultatih ocenjevanja pripiše, da je poleg fizikalno-kemijske in senzorične ocene za dokončno določitev vrste medu potrebna tudi mikroskopska analiza, ki jo lahko opravijo določeni laboratoriji. Kar pa več ne vpliva na odločitev komisije. Odločitev komisije o neustrezno določeni vrsti medu s strani lastnika vzorca mora biti soglasna.

Čebelar oz. lastnik vzorca je sam produktno odgovoren za označevanje svojega medu.

22. člen

Preskuševalci ocenijo najprej čistost medu. Če predsednik komisije presodi, da vzorec vsebuje takšne nečistoče, da ga preskuševalci zaradi tega ne morejo preskusiti, ga izloči iz ocenjevanja.

Pri ocenjevanju barve upoštevajo preskuševalci značilnost barve posamezne vrste medu. Vzorcev tistih vrst medu, ki hitreje kristalizirajo in so naravno bolj motne (med iz mane), ter bi s segrevanjem za popolno utekočinjenje lahko povzročili spremembo senzoričnih lastnosti, se zaradi lastnosti, ki vplivajo na njegovo bistrost, ne oceni slabše.

Pri ocenjevanju vonja se upošteva značilnost in intenzivnost vonja posamezne vrste medu.

Pri ocenjevanju okusa se upošteva značilnost in intenzivnost sladkega, kislega in grenkega okusa za posamezno vrsto medu.

Pri ocenjevanju arome se upošteva značilnost in obstojnost arome posamezne vrste medu. Ocenjuje se skupna značilnost vonjalnih, okušalnih in tipnih zaznav posamezne vrste medu ter njihova intenzivnost.

23. člen

Fizikalni in kemijski parametri, ki jim morajo zadostiti vzorci na ocenjevanju:

- Električna prevodnost medu: upoštevajo se vrednosti, kot so določene s Pravilnikom o medu. Pri tem se pri mejni vrednosti upošteva $\pm 10\%$ tolerance.
- Vsebnost vode v medu: na ocenjevanju lahko sodelujejo vzorci, ki vsebujejo največ 18,6 % vode. Vzorci, ki je vsebujejo več, so izločeni in se ne ocenjujejo.
- Vsebnost HMF v medu: Med ne sme vsebovati več kot 15 mg HMF na kg, česar komisija za meritve ne kontrolira, lahko pa to naknadno preveri.

Komisija za ocenjevanje UO ČZS lahko naknadno izvede tudi pelodno analizo, ugotavljanje skladnosti ostalih fizikalno-kemijskih parametrov s Pravilnikom o medu in ugotavljanje ostankov nedovoljenih sredstev v medu, ki so predmet izjave lastnika vzorca. V kolikor se naknadno ugotovi, da je izjava lastnika vzorca neresnična, ali da vzorec prekorači mejne vrednosti katere izmed opravljenih analiz, se mu za sporni vzorec odvzame morebitno prej dodeljeno priznanje. Za izvedbo fizikalno-kemijskih analiz in pelodne analize je pristojen laboratorij ČZS, oziroma na razpisu izbran akreditiran laboratorij.

24. člen

Zapisnikar sproti vnaša ocene posameznih preskuševalcev v seznam. Po končanem ocenjevanju razvrsti ocene po velikosti od najvišje do najnižje. Končno oceno dobi tako, da skupno število točk za posamezen vzorec deli s številom preskuševalcev. Tako dobljena ocena se giblje v razponu od najmanj 7 točk do največ 30 točk. K tej oceni se prišteje še oceno komisije za prevzem za pravilno označevanje in izgled vzorca, oziroma senzorične komisije za pravilno označeno vrsto medu, to je 0 ali 1 točka, in oceno za vsebnost vode, ki znaša od 0 do največ 1,4 točke. Tako dobljena skupna ocena vzorca je od najmanj 7 točk do največ 32,4 točk.

25. člen

Če je pri dobljenem vrstnem redu ocenjenih vzorcev, za katere se podeljuje posebne nagrade (državni prvak vrste, šampion ocenjevanja, prvak v vrsti medu), ugotovljeno enako število točk, potem preskuševalci enako ocenjene vzorce ponovno ocenijo, pri čemer se uporabi metoda razvrščanja od slabšega k boljšemu glede na vrstno značilne senzorične lastnosti. V ta namen se lahko formira razširjena komisija, v kateri vsak preskuševalec individualno razvrsti ponovno ocenjevane vzorce. V primeru ponovnega izenačenja med vzorcema, se da prednost vzorcu, ki je bil večkrat razvrščen na višje mesto. O takšni razvrstitvi vzorcev se naredi zapisnik, ki ga podpišeta predsednik ocenjevalne komisije in zapisnikar. Objavljeno število točk za te vzorce je enako tistemu, ki so ga prejeli na rednem ocenjevanju.

26. člen

Na osnovi dobljenih točk uvrščenih vzorcev se praviloma podeli:

- zlato priznanje, če je vzorec dosegel 29,0 točk ali več,
- srebrno priznanje, če je vzorec dosegel od 27,0 do 28,9 točk,
- bronasto priznanje, če je vzorec dosegel od 25,0 do 26,9 točk,
- zahvala za udeležbo na ocenjevanju, če je vzorec dosegel manj kot 25,0 točk.

Če je število vzorcev posamezne vrste enako ali večje kot 7 se lahko organizator odloči za podelitev posebnih nagrad v posamezni vrsti.

Organizator lahko v tem primeru razglasi prvake vrste v posameznih vrstah medu. Prvak vrste je tisti vzorec, ki je dosegel največje število točk v uvrstitvi pri posamezni vrsti medu. Šampion je tisti vzorec, ki je med prvaki vrste dosegel najvišje število točk na ocenjevanju. Organizator na mednarodnem ocenjevanju lahko podeli tudi posebne nagrade za najboljše tuje in domače vzorce ter nagrade za vzorce medu, vključene v blagovne znamke višje kakovosti. V primeru izvedbe državnega ocenjevanja, prejmejo najboljše ocenjeni domači vzorci posamezne vrste naziv državni prvak vrste. Državni prvak vrste je slovenski vzorec medu, ki je bil na državnem senzoričnem ocenjevanju največkrat razvrščen na prvo mesto.

Vzorci tujih udeležencev, ki spadajo med v Sloveniji manj znane vrste medu, se obravnava posebej, razen če ne izpolnjujejo pogoja iz 9. člena tega pravilnika. Pri podeljevanju priznanj se uporabi enak kriterij skupnih točk kot za slovenske vzorce.

27. člen

Po končanem ocenjevanju preveri predsednik senzorične komisije skladnost med podatki, vnesenimi v računalniški program in tistimi na ocenjevalnih lističih pri najmanj 10,0 % ocenjenih vzorcih.

V primeru ugotovljenih nepravilnosti se rezultate dodatno preveri in morebitne napake odpravi.

Odločitev senzorične komisije je dokončna in se nanaša na vzorce medu, ki so bili ocenjeni na ocenjevanju.

Po končanem ocenjevanju odpre predsednik senzorične komisije kuverto s šifro za razkritje seznama z imeni in jo da zapisnikarju. Ta natisne seznam skupaj z ocenami in ga da v podpis predsedniku komisije. V najkrajšem možnem času se izpiše obvestila za vsak vzorec posebej o prejeti skupni oceni in izmerjenih parametrih ter vrsti prejetega priznanja. Pri vzorcih, ki so bili izločeni iz ocenjevanja, se navede razlog za njihovo izključitev. Ta obvestila podpiše predsednik senzorične komisije. Podatki so zaupni do razglasitve rezultatov na slovesnosti. Pri izvedbi državnega ocenjevanja pa se pred zaključno podelitvijo razglasijo nominiranci za državne prvake v posamezni vrsti medu.

28. člen

Na osnovi podatkov podpisanega seznama senzorične komisije se napišejo priznanja. Vsako priznanje podpišeta: predsednik senzorične komisije in predstavnik organizatorja. Priznanja podeli predstavnik organizatorja na primerni slovesnosti.

29. člen

Vsa dokumentacija, ki se nanaša na sprejemanje in ocenjevanje vzorcev medu, mora ostati v arhivu organizatorja najmanj 1 leto od dneva podelitve priznanj. Opravljene analize, meritve in senzorična ocena se nanašajo samo na poslani vzorec in služijo samo za potrebe prireditve ocenjevanja medu.

30. člen

(Zaključno poročilo)

Organizator ocenjevanja je dolžan v roku 15 dni ČZS posredovati kopijo poročila (zapisnik). V primeru če ČZS ne dobi poročila, vzorci z ocenjevanja ne bodo mogli sodelovati na državnem ocenjevanju medu.

31. člen

Ta Pravilnik stopi v veljavo z dnem, ko ga sprejme Upravni odbor Čebelarske zveze Slovenije.

Brdo pri Lukovici, 26.05.2014.

Boštjan Noč
Predsednik ČZS

Priloge k Pravilniku o ocenjevanju medu

Obrazec 1

Izjava

- Ime in priimek **lastnika vzorca** _____
- Naslov _____

- Izjavljam, da so poslane (prinesene) vzorce medu nabrale moje čebele na območju _____ (pašni okoliš za tuje čebelarje država porekla medu).
- V svojem čebelarstvu ne uporabljam antibiotikov.
- Varoo zatiram z registriranimi ali dovoljenimi sredstvi po navodilih proizvajalca in veterinarja in pri tem upoštevam smernice dobre čebelarske prakse.
- Med ni starejši od enega leta, na zalogi ga imam najmanj 25 kg istega lota. Dejanska količina medu L: _____ iz ocenjevanja _____ kg.
- Izjavljam, da je moj vzorec medu BIL, NI BIL analiziran na fizikalno-kemijske lastnosti (ustrezno obkrožijo samo udeleženci iz Slovenije).
- V primeru, da moj vzorec doseže najvišje število točk v posamezni kategoriji soglašam z udeležbo na državnem ocenjevanju medu DA NE (ustrezno obkroži)
- V primeru, da dosežem naziv državnega prvaka posamezne vrste bom zagotovil 5 kg medu istega lota in soglašam z izvedbo dodatnih fizikalno-kemijskih in mikroskopskih analiz in terenskega ogleda čebelarstva.
- Strinjam se z javno objavo rezultatov senzoričnega ocenjevanja medu.

V _____, dne _____

Podpis čebelarja: _____

Obrazec 2 - Izjava za polnilce medu

- Polnilec _____
- Naslov _____
- Izjavljam, da poslani (prineseni) vzorci medu izvirajo iz območju _____ (pašni okoliš oz. država izvora).
- Za med imam zagotovljeno sledljivost.
- V čebelarstvu od koder izvirajo vzorci ne uporabljajo antibiotikov.
- Varoo zatirajo z registriranimi ali dovoljenimi sredstvi po navodilih proizvajalca in veterinarja in pri tem upoštevajo smernice dobre čebelarske prakse.
- Med ni starejši od enega leta, na zalogi imam med istega lota iz katerega je odvzet vzorec v količini najmanj 25 kg. Dejanska količina medu L: _____ iz ocenjevanja _____ kg.
- Izjavljam da je moj vzorec medu BIL, NI BIL analiziran na fizikalno-kemijske lastnosti (ustrezno obkrožijo samo udeleženci iz Slovenije).
- V primeru, da moj vzorec doseže najvišje število točk v posamezni kategoriji soglašam z udeležbo na državnem ocenjevanju medu DA NE (ustrezno obkroži)
- V primeru, da dosežem naziv državnega prvaka bom zagotovil 5 kg medu istega lota in soglašam z izvedbo dodatnih fizikalno-kemijskih in mikroskopskih analiz in terenskega ogleda polnilnice.
- Strinjam se z javno objavo rezultatov senzoričnega ocenjevanja medu.

V _____, dne _____

Podpis polnilca: _____

žig

Obrazec 3

OCENJEVALNI LISTIČ

Številka ocenjevalca: _____

Oznaka vzorca: _____

Vrsta: _____

Vsebnost vode: %

Električna prevodnost: mS/cm

VIDEZ:

Čistost (ocena od 1 do 3) _____

Barva (ocena od 1 do 4) _____

ilnost (ocena od 1 do 6) _____

Bistrost (ocena od 1 do 3) _____

AROMA:

Vrstna zna

Obstojnost arome (ocena od 1 do 4) _____

VONJ (ocena od 1 do 5) _____**OKUS** (ocena od 1 do 5) _____

Pravilnost vrste medu: DA NE

Opomba: _____

Podpis ocenjevalca: _____

Obrazec 4

Poročilo o oceni medu na _____

Številka vzorca: _____

Vrsta medu: _____

Čebelar: _____

Naslov: _____

Diploma: _____

Senzorična ocena (od min. 7 do max. 30 točk): _____ točk

Dodatna ocena (od min. 0 do max. 1 točke): _____ točk

Število točk za vsebnost vode v medu (od min. 0 do max. 1,4 točke): _____ točk

Skupno doseženo št. točk: _____ točk

Električna prevodnost: _____ mS/cm

Vsebnost vode: _____ %

Opomba: _____

Ocene do 24,9 točk: zahvala za sodelovanje

Ocene od 25,0 točk do 26,9 točk: bronasto priznanje

Ocene od 27,0 točk do 28,9 točk: srebrno priznanje

Ocene od 29,0 točk do 32,4 točk: zlato priznanje

Ocena in meritve služijo samo za potrebe prireditve ocenjevanja medu.

V _____, dne _____

Predsednik ocenjevalne komisije:

žig

